Kyrkogårds VANDRING.se

Gustav och Carin Jaldenius

Affären i Litsbol - Historik
För ungefär 120 år sedan kom Elias Johansson från Knappa i Ölserud och tog första spadtaget till sin affär i Litsbol, ett företag som skulle få stor betydelse för bygden under lång tid. Butiken var mycket välplacerad i ett vägskäl och kyrkan på andra sidan vägen. Affären låg nära de stora gårdarna Norra och Södra Averstad. Förutom det vanliga lanthandelssortimentet sålde Elias också utrustning till lantbruket, som slåttermaskiner, höräfsor, plogar, radsåningsmaskiner och tröskverk. Vid denna tid pågick den tidigaste mekaniseringen inom lantbruket. Lien, handräfsan och enklare redskap tillverkade av lokala smeder ersattes av fabrikstillverkade och effektivare maskiner.

Elias blev en framgångsrik köpman men samtidigt var han traditionsbunden och när fädernegården i Knappa blev tillgänglig sålde han affären och flyttade tillbaka till Knappa och blev bonde.

Edvard Pontus Larsson som haft affär i Norsbron kom att hastigt och lustigt att överta affären. Edvard var en verklig sällskapsmänniska som ställde till med otaliga kalas för bygdens folk. Som värdinna uppträdde affärsbiträdet Maria och snart blev det också bröllop.

Edvard blev en perfekt handlare, han skaffade häst och dräng som hämtade varor i Säffle. I affären fanns allt som kunde behövas i ett lanthushåll. De flesta bönderna kom med ägg och smör som de bytte mot varor. Handelsboden var sig ganska lik de första åren. I taket hängde träskor, hinkar och fotogenkannor och på disken låg charkuterivarorna alldeles oskyddade för flugor och damm såsom den tidens sed var.

I början på 1920-talet inträffade ett europeiskt prisras som också drabbade Sverige och Litsbol. Eftersom Edvard inte anpassade sina priser till de lägre nivåerna for kunderna till Säffle där man kunde handla billigare. Edvard bestämde sig för att sälja affären och han köpte en mindre affär i Bjurtjärn.

Epoken Jaldenius
Den som övertog affären efter Edvard Larsson blev alltså Gustav Jaldenius från Södra Ny. Året var 1924, även Jaldenius var en duktig handlare som utökade sortimentet och kundkretsen.

Jaldenius var ungkarl men året därpå hämtade han sin brud Carin från Järnerud i Botilsäter. Hon var sjuksköterska och tillträdde efter några år befattningen som distriktssköterska, en befattning som hon innehade till sin pensionering. Nu blev det slut på det vidlyftiga festandet, groggandet och dansandet. Gustav och Carin var troende och tillhörde missionsförsamlingen i Ölserud där de gjorde ett gott arbete.

På 1930-talet skedde stora förändringar av byggnaderna, Nytt magasin byggdes och personbil anskaffades så garage måste byggas. Affärslokalen utökades och en tillbyggnad inrymde kontor och telefonväxel. På norra gaveln gjordes en tillbyggnad där caférörelse startades. Detta fyllde ett behov, resande kunde komma in och få en kopp kaffe. Det blev även en samlingsplats för ungdomen som tidigare inte haft någonstans att gå.

I Litsbol föddes tre söner, Tore, Kurt och Helle. Det blev Kurt som efter faderns plötsliga bortgång 1963 kom att överta affären.

Källa: Fritt efter Allan W Nilsson Människor och händelser på Värmlandsnäs.